

Labklājības ministrija

Dzimumu līdztiesība invaliditātes aspektā

Saeima cilvēkiem ar invaliditāti

Elīna Celmiņa

Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas politikas departamenta direktore

03.12.2018.

Labklājības ministrija

Starptautiskie pētījumi atzīst

- Ka nepietiekami tiek ņemts vērā sieviešu un meiteņu ar invaliditāti viedoklis
- Ka sieviešu ar invaliditāti perspektīva jāiekļauj nacionālajās stratēģijās par dzimumu līdztiesību
- Sievietes ar invaliditāti bieži ir atstumtas no iekļaujošas izglītības un apmācības, nodarbinātības un iespējām piekļūt nabadzības mazināšanas programmām un pienācīgam mājoklim un piedalīties politiskajā un sabiedriskajā dzīvē
- Attieksmes un strukturālu šķēršļu dēļ sievietes ar invaliditāti saņem zemākas kvalitātes veselības aprūpi un profilaksi nekā vīrieši vai sievietes bez invaliditātes
- Pastāv nepietiekama informācija par seksuālo izglītību, attiecībām, un īpaši par šiem jautājumiem invaliditātes kontekstā. Tas palielina sieviešu ievainojamību.

Labklājības ministrija

Horizontālās politikas

- sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu tiesību un iespēju politika
- cilvēku ar invaliditāti vienlīdzīgu tiesību un iespēju politika

Plāns sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu tiesību un iespēju veicināšanai 2018.-2020.gadam

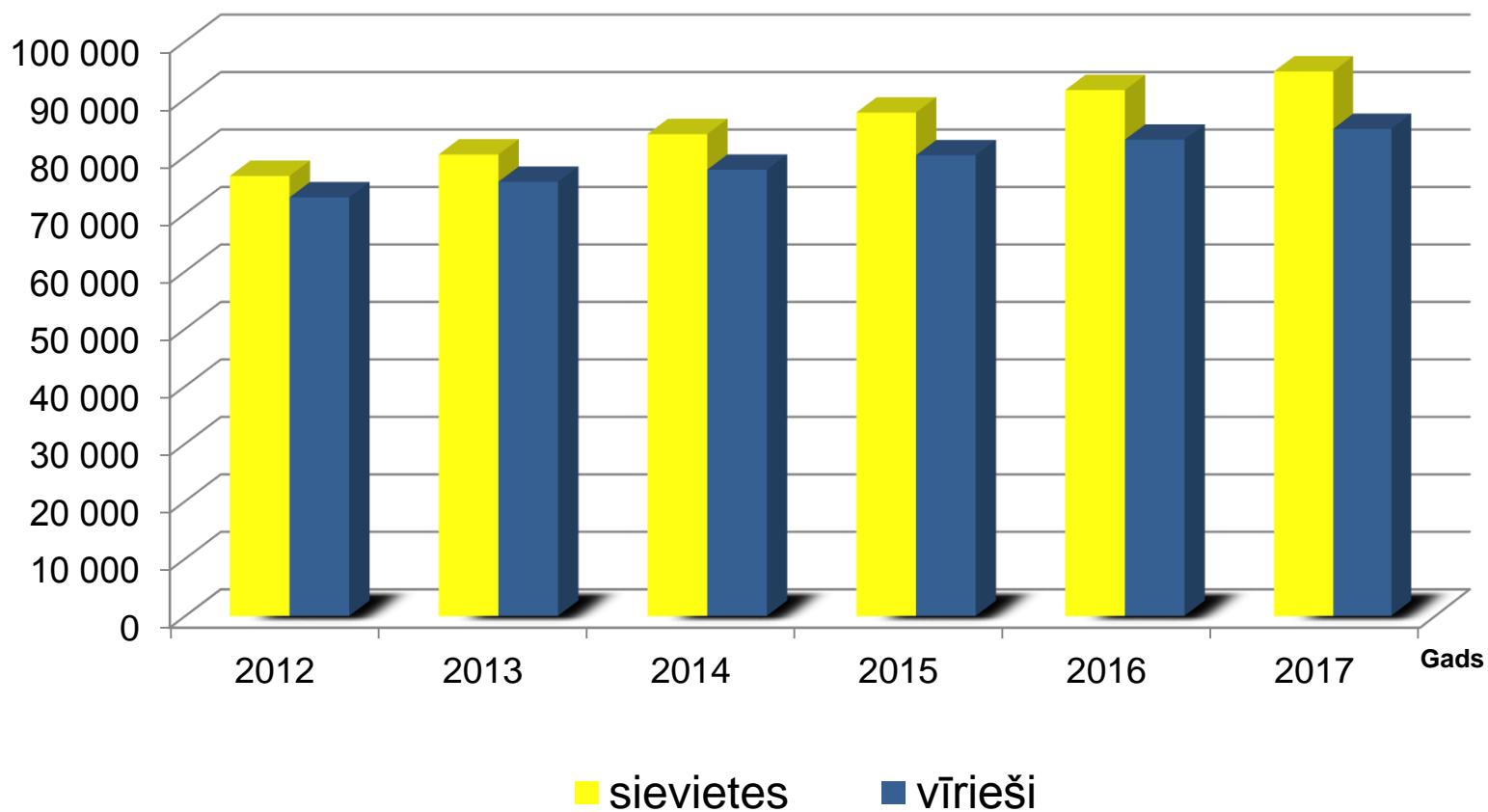
Plāns ANO Konvencijas īstenošanai 2018.-2020.gadam

Katra nozare atbildīga ANO Konvencijā noteikto saistību pakāpenisku ieviešanu attiecīgajā jomā.

Labklājības ministrija

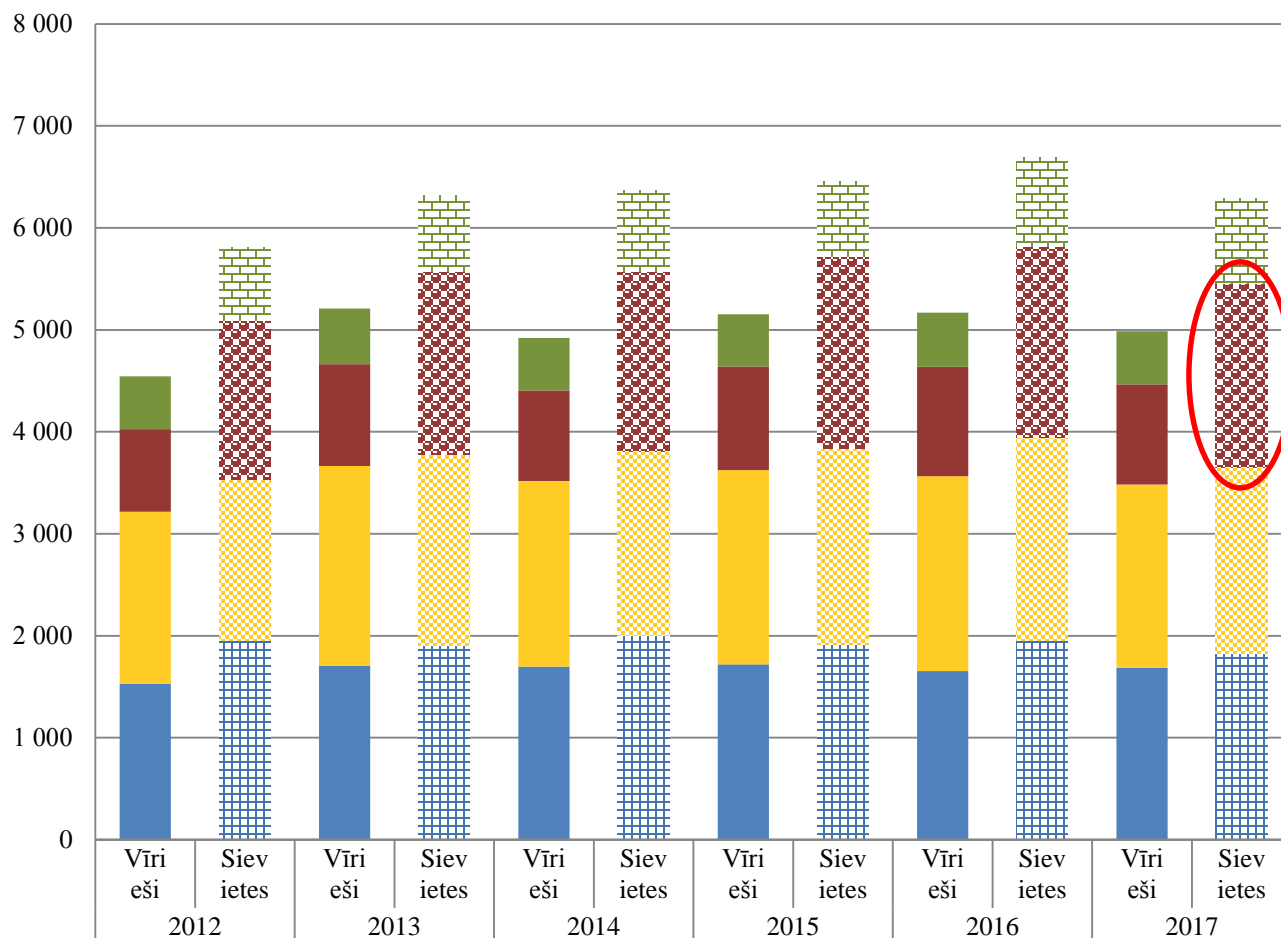
Cilvēku ar invaliditāti skaits Latvijā, VDEĀVK dati

Labklājības ministrija

Pirmreizējās invaliditātes ekspertīzes galvenās slimību formas 2017.gadā

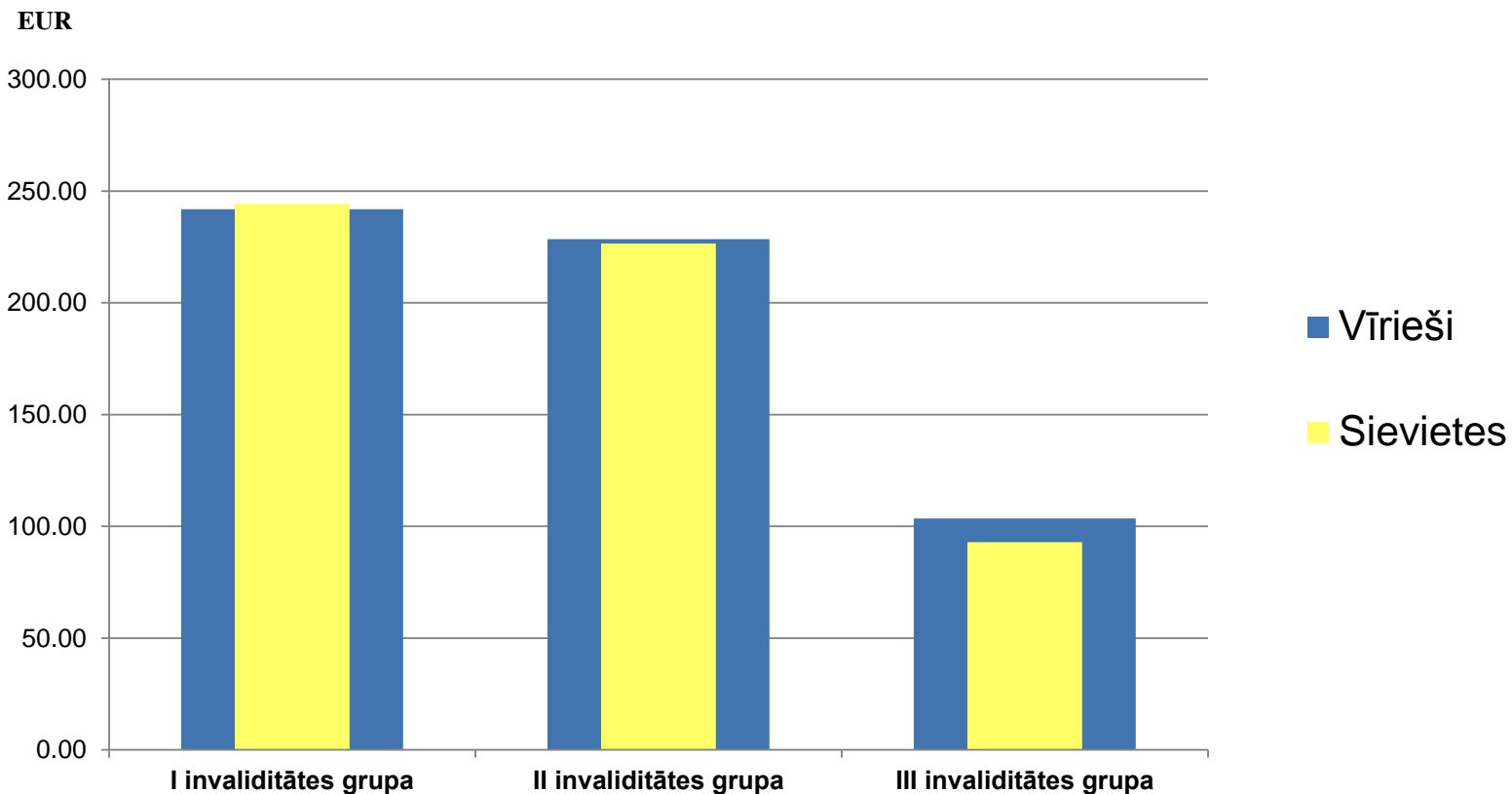

■ Psihiski un uzdevības traucējumi	516	708	547	740	514	796	512	739	530	881	519	833
■ Muskuļu, skeleta un saistaudu sistēmas slimības	812	1 568	999	1 798	888	1 762	1 016	1 883	1 073	1 873	985	1 810
■ Asinsrites sistēmas slimības	1 686	1 580	1 961	1 873	1 821	1 810	1 906	1 924	1 912	1 994	1 798	1 821
■ Ļaundabīgi audzēji	1 529	1 949	1 703	1 903	1 698	2 000	1 718	1 913	1 652	1 947	1 684	1 825

Labklājības ministrija

Vidējā invaliditātes pensija 2018.gada septembrī

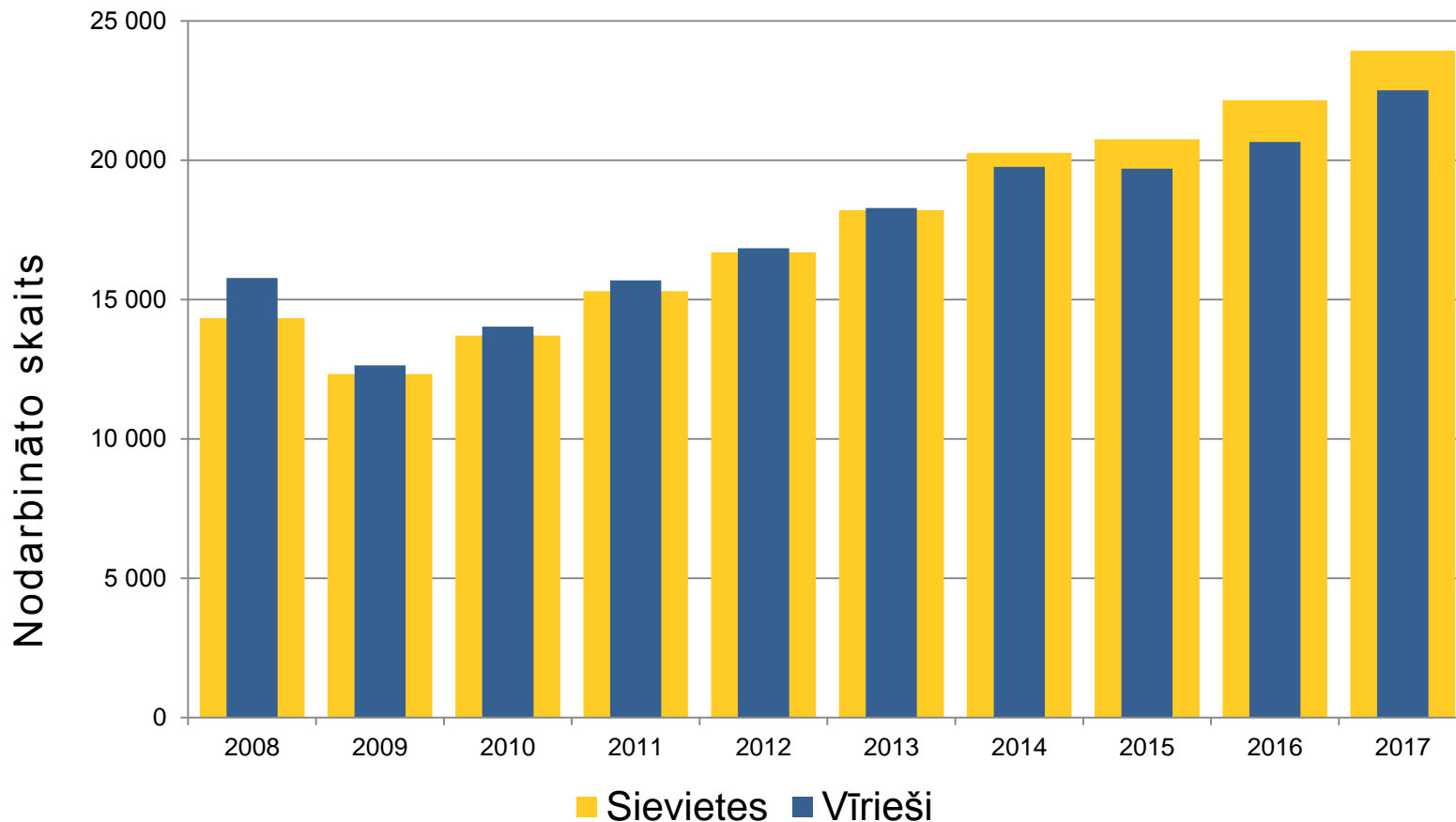

Labklājības ministrija

Sieviešu un vīriešu ar invaliditāti nodarbinātība

personas ar invaliditāti, kuras 2018.gada septembrī ir VSAA uzskaitē kā sociālās apdrošināšanas un sociālo pakalpojumu saņēmējas

Labklājības ministrija

Darba tirgus

- **Bezdarbnieki ar invaliditāti** S – 52,4% V – 47,6% (jeb 4301 siev. un 3910 vīr.)
- Aktīvās nodarbinātības pasākumos
 - līdzīgs S un V skaits Jauniešu garantija, Algotie pagaidu sabiedriskie darbi, Neformālā apmācība
 - Vīriešu skaits lielāks Minesotas programmā
 - Sieviešu pārsvars Profesionālajā apmācībā ar kuponu metodi

Jaunās iniciatīvas

- **Atvērto durvju diena personām ar invaliditāti** - 2017.gadā akcijā piedalījās 62 darba devēji un 207 personas ar invaliditāti
- **Motivācijas programma darba meklēšanai** - no 2018.gada 14 maija līdz 31.oktobrim programmā iesaistījušās 82 personas – 43 sievietes un 39 vīrieši.
- **Sociālā uzņēmējdarbība** – kopā ir 48 uzņēmumi, kas sniedz pakalpojumus īpašajām mērķa grupām vai nodarbina mērķa grupas cilvēkus. Nodarbinātas 15 personas ar invaliditāti, no tām 11 sievietes.

Labklājības ministrija

SIF Projekts «Dažādības veicināšana» Sieviešu un vīriešu, personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju un tiesību nodrošināšana (1)

Motivācijas paaugstināšanas un atbalsta pakalpojumi - veicināt sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam pakļauto personu integrāciju sabiedrībā, iesaistīšanos nodarbinātībā, izglītībā vai kvalifikācijas ieguvē

Iesaistītais mērķa grupas skaits - 430 personas, no tām 317 sievietes (t.sk. 64 personas ar invaliditāti) un 113 vīrieši (t.sk. 45 personas ar invaliditāti).

Izglītojoši pasākumi par sociālās iekļaušanas un diskriminācijas novēršanas jautājumiem

Programma	Uzņēmumu augstākā līmeņa vadītāji (6h mācības)		Valsts pārvaldes vai pašvaldību iestāžu vadošās amatpersonas, biedrību vai nodibinājumu vadītāji, uzņēmumu augstākā un vidējā līmeņa vadītāji (3 dienu, 30h mācības)		Valsts pārvaldes vai pašvaldību iestāžu vai biedrību vai nodibinājumu un uzņēmumu darbinieki (3 dienu, 30h mācības)	
	Sievietes	Vīrieši	Sievietes	Vīrieši	Sievietes	Vīrieši
Dzimums						
Skaitis	16	15	60	11	99	5
Kopā	31		71		104	

Labklājības ministrija

SIF Projekts «Dažādības veicināšana» Sieviešu un vīriešu, personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju un tiesību nodrošināšana (2)

*Atbalsta pasākumi **iekļaujošas darba vides** veicināšanai un dažādības vadībai*

Metodika pašnovērtēšanai

Pašnovērtējumu veikuši 17 darba devēji, izvirzītas 5 balvu nominācijas

- Mūsu darba vide, Mūsu darbinieki, Mūsu principi, Mūsu tirgus attiecības, Mūsu saziņa

***Sabiedrības informēšana** - veicināt dialogu ar Latvijas sabiedrību, uzrunāt plašu mērķauditoriju par nediskriminācijas principiem un sekmēt tolerances un sabiedrības saliedētību*

2020.gada sākumā ir plānots vidustermiņa pētījums par sabiedrības attieksmi un informētību

Sabiedrības informēšanas kampaņa par invaliditāti 2022.gadā (plānots).

Labklājības ministrija

Kā un kur meklēt atšķirības ?

Datu griezumus - sievietes ar invaliditāti

IR dati

- Invaliditāte
- Darba atrašana, nodarbinātība, bezdarbs, mentori
- Trūcīgā statuss, nabadzības riska sliekšnis
- Pieeja veselības aprūpes pakalpojumiem
- Pensijas, pabalsti
- Izglītība (no 2020.g.)
- Vardarbība (nav invalid.)
- Uztvertā diskriminācija pret personām ar invaliditāti sabiedrībā (nav dzimuma)

NAV dati

- Sociālā distance kopienā, mācību, darba vietā (vispārēja aptauja)
- Attieksme pret cilvēkiem ar invaliditāti pašvaldībās, valsts iestādēs, veselības aprūpes iestādēs
- Aprūpes pienākumu uzņemšanās
- Kriminālnodarījumu upuri
- Nav kvalitatīvo pētījumu

Labklājības ministrija

Paldies par uzmanību!

www.lm.gov.lv

Twitter:@Lab_min

Flickr.com:Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija

Draugiem.lv/labklajiba